

SEE 2080 (2024)
अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

१. विविधतामा एकताको एक महत्त्व लेख्नुहोस् ।
२. नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क अभिवृद्धि गर्न आर्थिक पक्षमा जोड दिनुपर्छ, किन ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
३. ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलले गर्ने प्रमुख एक कार्य लेख्नुहोस् ।
४. तपाईंको समुदायमा विद्यमान कुनै एक सामाजिक समस्या विरुद्धमा जनचेतना जगाउने एक प्लेकार्डको नमुना तयार गर्नुहोस् ।
५. त्रिपक्षीय दिल्ली सम्झौता कहिले भएको थियो ? पूरा मिति लेख्नुहोस् ।
६. दोस्रो विश्वयुद्धको तत्कालीन कारण लेख्नुहोस् ।
७. कुनै दुईओटा वित्तीय उपकरणका नाम लेख्नुहोस् ।
८. वचत गर्ने बानीको विकासले हाम्रो जीवनमा पार्ने कुनै एक सकारात्मक प्रभाव लेख्नुहोस् ।
९. संयुक्त राष्ट्र सङ्घको स्थापनाको कुनै एक उद्देश्य लेख्नुहोस् ।
१०. विश्वव्यापीकरणले स्थानीय संस्कृति, परम्परा, संस्कार, मूल्य मान्यतामा प्रभाव पार्छ, कसरी ? आफ्नो तर्क एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
११. गुणस्तरीय जीवन कायम गर्न तपाईंले गर्न सक्ने कुनै एक भूमिका उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(९×४=३६)

१२. "आपसी सहयोग र अन्तरक्रियाले सामाजिकीकरणमा सहयोग गर्छ ।" यस भनाइलाई उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् ।
१३. तलको तालिका पूरा गर्नुहोस् :

क्र. सं.	राष्ट्रिय गौरवका आयोजना	आर्थिक तथा सामाजिक महत्त्व
१		
२		
३		
४		

१४. 'असहाय, अपाङ्ग एवम् जेष्ठ नागरिकप्रतिको हाम्रो दायित्व' शीर्षकमा वक्तृताको नमुना तयार गर्नुहोस् ।

१५. लोक संस्कृति संरक्षण गर्न समुदायको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ? कुनै चार बुँदामा स्पष्ट पार्नुहोस् ।
अथवा
विश्वमा युद्धरत विभिन्न मुलुकहरूविच कसरी विश्ववन्धुत्व विकास गर्न सकिएला ?
आफ्नो विचार चार बुँदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
१६. मानव बेचबिखनका विरुद्धमा भएका प्रयासहरू तथा तिनको प्रभावकारिता विश्लेषण गर्नुहोस् ।
१७. लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थामा न्यायपालिकाले खेल्नुपर्ने चार भूमिका लेख्नुहोस् ।
१८. धरातलीय विविधताले जनजीवनमा पार्ने प्रभाव नेपालको सन्दर्भमा प्रस्ट पार्नुहोस् ।
१९. जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा नेपालले के कस्ता विषयहरू उठाउनुपर्ला ? नेपाल सरकारलाई चार सुझावहरू दिनुहोस् ।
२०. वातावरण प्रदूषण न्यूनीकरण गर्न कस्ता उपायहरू अवलम्बन गर्न सकिन्छ ? कुनै चार उपायहरू लेख्नुहोस् ।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४×७=२८)

२१. स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचनका लागि निर्वाचन आयोगले गर्दै आएका कार्यहरूको विश्लेषण गर्दै निर्वाचनमा नागरिकको भूमिका कसरी प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ ? सुझाव प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
२२. पृष्ठभरिको नेपालको नक्सा बनाई निम्न तथ्यहरूलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी भर्नुहोस् :
- (क) कञ्चनजङ्घा हिमाल
 - (ख) कर्णाली प्रदेश
 - (ग) अरनिको राजमार्ग
 - (घ) जुट उत्पादन क्षेत्र

अथवा

पृष्ठ भरिने गरी दक्षिण अमेरिका महादेशको नक्सा बनाई उपयुक्त सङ्केतको प्रयोग गरी निम्न तथ्यहरू भर्नुहोस् :

- (क) एन्जल झरना
- (ख) पाटागोनिया मरुभूमि
- (ग) अमेजन नदी
- (घ) उरुग्वे

अथवा

(दृष्टिविहीनहरूका लागि मात्र)

दक्षिण अमेरिका महादेशको भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक पक्षको वर्णन गर्नुहोस् ।

२३. वि.सं. २०६३ जेठ ४ गतेको प्रतिनिधि सभाको घोषणाको पृष्ठभूमि र त्यसपछि विकसित राजनीतिक घटनाक्रमको प्रभाव उल्लेख गर्नुहोस् ।
२४. नेपालमा वैदेशिक रोजगारीले आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा पारेको प्रभावहरू समावेश गरी दुई साथीविचको संवाद तयार गर्नुहोस् ।